

Az Univerzum története

A nagyszerű angol CD-ROM-nak nemrég jelent meg a magyar változata. Aki a cím hallatán egy unalmas történelemtényre számít, az hamar csalódní fog: ez az összeállítás ugyanis az első percétől az utolsóig annyira színes, érdekes, játékos, hogy az embernek nincs kedve föllátni a képernyő elől, még akkor sem, ha eddig úgy gondolta, hogy egyáltalán nem érdekli a fizika vagy a csillagászat.

A CD két nagy részből áll: a *Gondolatok* és az *Észtagító* című fejezetekből. Először a *Gondolatok* érdemes tanulmányozni, itt találjuk ugyanis az alapvetően fontos ismereteket, például a nagy tudósok: Kopernikusz, Galilei, Newton, Einstein stb. bemutatását, és olyan alapfogalmak magyarázatát, mint kvantummechanika, ősrobbanás, fekete lyuk, kvazár, szuperhúr vagy a minden létező dolog elmélete. A nagy tudósokról nemcsak felfedezéseik, elméleteik kapcsán kaphatunk képet, hanem megismerhetjük színes élettörténetüket, néhány legendás jellemvonásukat és róluk fennmaradt anekdotákat is, Az első hallásra bonyolultnak tűnő fogalmakat rengeteg kép, ábra, szemléletes példa magyarázza és egészíti ki, humoros szöveg és hangeffektusok is segítik a megértést.

Az *Észtagítóban* még izgalmasabb kérdésekkel találkozhatunk, például hogy mi történne, ha benyitnánk egy fekete lyukba, vagy hogy miért viselkedik különösen a fény, milyen sokáig tartana átszelni az Univerzumot, lehetséges-e az időutazás, mit üzenünk más bolygók lakóinak, mikor és hol fog minden véget érni.

Nem lenne teljes a CD játékos feladatok, tesztek nélkül. Ezeket az *Ellenőrző feladatok* című fejezetben találhatjuk meg. A feladatok egy része teszt jellegű. Itt több szinten próbálghatjuk megszerzett tudásunkat. A másik része pedig érdekes, gondolkodtató feladatokból áll, amelyek megoldásához fantáziára, ötletre és némi számolgatásra lehet szükség. A CD internet címet is közöl, ahol szintén a témába vágó írásokat és feladatokat olvashatunk.

Összességében tehát elmondható, hogy egy remek CD-ROM-ot sikerült összeállítani, amely szinte minden érdeklődő gyermek vagy felnőtt figyelmére számot tarthat. Jól felhasználható iskolákban a fizika órák izgalmasabbá, élményszerűbbé tételére, de önképzésre, tartalmas kikapcsolódásra is kiválóan alkalmas.

Nincs királyi út – Matematikatörténeti interaktív taneszköz

„Nincs királyi út” mondta Euklidesz I. Ptolemaiosz királynak, aki úgy gondolta, hogy a geometriát egy álmos délután csak úgy, időöltésül majd megismeri. Ebből az anekdotából keletkezett Sain Márton könyvének címe, amely a matematika kultúrtörténetéről szól, és ezt a címet kapta a CD-ROM is, amely az 1986-ban kiadott könyv óriási művelődéstörténeti háttérét tovább bővíti multimédiás lehetőségeivel.

Az átdolgozás az eredeti könyv szerkesztőjének, Gerner Józsefnek a munkája. A CD-ről olvasható szöveg a műfaj korlátai miatt kevesebb, azonban a gazdag képanyag összeállítását végző Herczeg Jánosnak köszönhetően mintegy 200 műalkotást csodálhatunk meg benne, amelyek a képzőművészet és a matematika egymásra hatását mutatják be.

Ez a teljesen hazai fejlesztésű korszerű és színvonalas technikájú interaktív taneszköz a matematikusok életrajza és tudományterületeik közötti kapcsolatrendszerek megjelenítésén túl a korhoz illő festményeket, műalkotásokat, fotókat, néhány videót, több animációt, tesztet és játékot is tartalmaz. A CD-ROM mind tartalmát, mind formáját és megjelenését tekintve kiválóan használható úgy az otthoni ismeretszerzésben, mint a tanításban, a tudomány- és kultúrtörténet iránt érdeklődő diákok és tanárok számára.

Szakirodalmak a matematika tanításához

Dr. Katz Sándor összeállításában készült el CD-ROM-on ez az egyszerűen és praktikusán használható „böngésző”, amely kb. 1100 könyv, monográfia, feladatgyűjtemény, tankönyv és egyéb szakkönyv adatait tartalmazza. Ezenkívül kb. 1900 folyóiratcikk legfontosabb paraméterei szerint válogathatunk, közülük 200-at teljes terjedelmében tartalmaz a CD. A matematikát tanítókon kívül mindazoknak ajánljuk, akik érdeklődnek a matematika és tanítása iránt.

Mindhárom CD a TypoTeX kiadónál kapható (1024 Budapest, Retek u. 33. Telefon: 316-3759.).